

LA VEU PARROQUIA

DE LA

Suplement del Full Parroquial

Sant Pere de Ribes

Abril de 1969

Nº 37

Un bon pastor

La figura del pastor és coneguda en la Bíblia. Les relacions de Jahvé amb el seu poble sovint venen expressades en els llibres sagrats per l'al·legoria d'un Pastor que guia, pastura, protegeix i defensa llur ramat. Aquells que exerceixen autoritat o influèncien espiritualment al poble—reis, magistrats, sacerdots, profetes, mestres—són anomenats pastors bons quan es preocupen, si convé fins al propi sacrifici, del bé del poble, especialment dels humils i dels dèbils; en canvi, si l'abandonen, procurant no més per ells mateixos, provoquen un mal immens al poble, comparat a una ramada errant sense ningú que en tingui cura. La comparació, doncs, era prou coneguda i suggestiva quan Jesús al predicar l'Evangeli se l'apropià declarant als qui l'escoltavien: «Jo soc el Bon Pastor conec les meves ovelles .. elles em coneixen a mi ..; dono la meua vida per les ovelles»

La paràbola fou llavors una crítica directa als sacerdots, escribes i faritzeus, per la seva conducta egoista i orgullosa que descuidava si no traïa el bé del poble. Ara la lliçó evangèlica enclou l'exemple ben clar pels Pastors del Poble de Déu. El Pastor ha de conèixer les ovelles, les ha d'estimar, ha de consagrar les seves qualitats i energies pel seu bé, si cal ha de donar tombè la vida. És un ideal heroic que els Pastors ens esforcem a realitzar-lo, si bé no sempre reixim.

Avui, dia de la Parroquia, del «Bon Pastor» ha encaixat oportunament la commemoració del cinquantè aniversari de la mort de Mn Andreu Malgà que fou certament un bon Pastor. D'una publicació editada pel seus feligresos—les ovelles que'l coneixien—en ocasió d'un homenatge pòstum, n'espigolat alguns fragments que proven abastament l'afirmació. Llegiu los detingudament:

«Exercí el sacerdoci amb virtut exemplar; fou canceller i guia dels fidels; son cor generós consolà als que ploren; en l'ensenyament fou mestre volgut; sigué humil fins en la mort —Eugeni Giralt.

«La mort de Mn Malgà ha esfumat del món la mística figura d'un gran home, d'un savi, d'un sant. És desvetllà pel poble més que per sa pròpia salut, essent capdevanter d'institucions benefactores per tots en general, com també d'altres treballs de caràcter científic». — Josep Cuadras.

«Com home pràctic que era, predicà sempre amb l'exemple. — Josep Giralt Puig

«Baix son humil aspecte, amagava un esperit plefòric d'exquisideses, un esperit de saviesa, esperit de bondat, un esperit gaiament artístic. Parlava sols lo precís, el indispensable; sa paraula era sempre fruit d'un pensament, i per això parlant poc deia molt. San Pere de Ribes ha perdut un bon pastor.— Emili Picó.

«Era Mn. Andreu el prototip del rector rural Alegre i senzill, sabia infondre en son tracte sa pròpia senzillesa i alegria. Tenia la cara d'home la infeligen-

cia del savi i l'esperit d'àngel; es distingí en escampar la pau entre els seus fidels per mitjà de sa predicació evangèlica». — Josep Garriga Bertran.

«Les petites virtuts de Mn. Andreu, les virtuts filles de sa bonhomia i de son dó de gent, les virtuts nascudes de senzillesa i de bondat que'l transformaven en un gran infant.» — Josep Roig Pieta.

«Possëia conceptes elevats de tot, obtinguts per una abnegació al treball disfilcil de imaginar» — Antoni Bosch Nicolau.

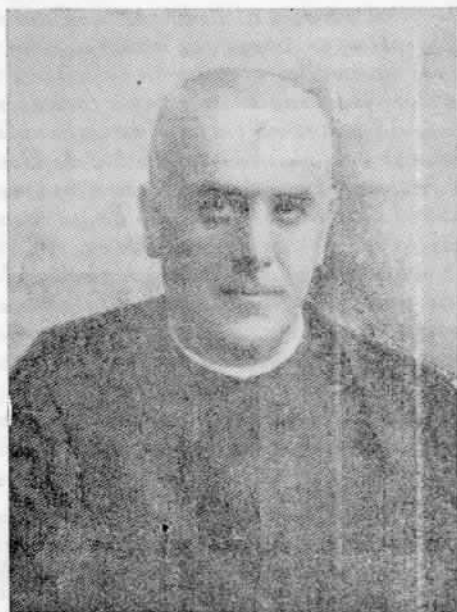
«Explicava sa intervenció en l'Ateneu dien: «que essent aquell lloc un centre de cultura i educació, els apòstols de Crist no podien faltar-hi» — Miquel Bertran Vidal.

«De tant mirar i familiaritzar-se amb les plantes, tal volta s'encomerà la seva humilitat i senzillesa, perquè Mossén Malgà ho era molt serzill i hi mil.» — Salvador Miret.

«Perdem un pastor, el compatrici, el botànic, l'amic i el pare, un incansable mestre i company de l'ànima» — Cristòfol Cuadras.

«Beneïda sia la memòria del mestre, pastor i pare Davant les seves despulles jo em descobreixo, perquè són despulles venerables d'un mestre que ens ha guiat al camí de la claretat, d'un pare de qui hem après lliçons exemplars.» — Josep Ivern.

No es pot afegir res més elogiós i digne per recordar-ho avui

Tres aspectes de la vida de Mn. Andreu

Que Mn. Andreu Malgà era un sacerdot popular, n'hi ha prou en fullejar els periòdics locals d'aquella època, però el testimoni més convincent, és el perenne record que encara serveix avui tots els qui d'aprop o

de lluny l'avien, no solament tractat, sinò conegut. Tothom està d'acord en que era un home excepcional per la seva bondat i intel·ligència, i nosaltres també hi estem sense haver-lo conegut personalment, no més per l'obra deixada, encara que molta d'ella s'hagi perdut en circumstàncies de deixadesa.

Avui intentarem fixar-nos en tres aspectes de la seva vida: la seva dimensió humana, la seva afició i capacitat per la Botànica, i seu entusiasme per les coses de Ribes.

Confessem que no havem conegut personalment a Mn. Andreu: és per això que tot el que podem dir d'ell ho hem recollit de viva veu de persones que l'havien conegut, o bé ha estat espigolat en els seus escrits o hi fan referència a ull. Nosaltres només hi havem posat la bona voluntat d'acoplar ho per contribuir a la seva recordança en aquest 50 aniversari de la seva mort. El nostre entusiasme per la seva obra ens ha portat, no solament a llegir tot el que ha estat escrit per ell, havent pogut conseguir des dels PERFILES HISTÒRICS fins algú articlet espergit en els periòdics que en aquells anys de vida ribetana de Mn. Andreu es publicaven al nostre poble, com un signe més de la cultura dels ribetans, sinò el que plomes més o menys reixides però plenes d'entusiasme i bona voluntat, havien escrit d'ell arran de la seva mort, competrets com estaven amb el seu pastor per les seves virtuts exemplars i per la seva senzilla saviesa. Perquè Mn. Andreu era home popular, donce per damunt de tot estimava els seus feligresos.

En les moltes estones que havem passat parlant amb gent que l'havien conegut, ens ha estat impossible enfilat un tema determinat respecte a Mn. Andreu. Tothom ha estat d'acord en dir-nos que era un home bo i savi, que

es complaia en parlar amb tothom sense distinció de matisos socials i polítics; que tenia afició boja per la Botànica; que feia moltes caritats, fins al punt de passar ell estretors econòmiques i que per això la seva mare hi havia tingut més d'un disgust, doncs potser no podia comprendre del tot que els passessin dificultats econòmiques per apaivagar les dels altres. Tothom ens ha parlat molt de Mn. Andreu, però tothom s'ha repetit reiteradament en la seva bondat i santedat. Per aquí potser més que per la seva intel·ligència, s'havia guanyat el cor de tots els ribetans i així fou possible que després de la seva mort els ribetans, que no són massa propensos en exaltar als fills predilectes, estiguessin tots d'acord, incíus l'Ajuntament en ple, format amb consellers de variada tendència política hi hagués unanimitat—i en aquell tems la unanimitat tenia el seu valor—per dedicar-li un carrer, precisament el de l'Ateneu posant hi una placa amb el seu nom esculpit en marbre en el mateix edifici de l'Ateneu, nucli de cultura que podem considerar com una obra seva almenys en bona part, i del que havia estat nomenat Soci Honorari i Vicepresident Vitalici.

En l'aspecte més conegut a fora de l'àmbit local, era sens dubte en el botànic, doncs era membre de la Societat Botànica de París i segons hom llegit, recorrent valls i muntanyes, logrà reunir unes 4.000 espècies diferents de plantes que tenia molt ben classificades, de tal manera que gent entesa en la matèria que havien visitat el seu herbari, el catalogaven com dels millors que homien vist.

Cençant-nos en els anys que visqué a Ribes direm que hav a corregut tot el terme cercant noves espècies herbàcies per completar la col·lecció botànica de les plantes que es trobaven per a totes aquelles rod·lies. Segurament ver haver recorregut pas a pas tot el terme coneixent les seves masies, torrents i camins, li fou fàcil dibuixar el mapa de la Parròquia i terme que sortosament encara perdura.

No sempre les seves excursions en recerca de noves plantes les feia sol. Sovint l'acompanyaven deixebles de l'Ateneu o amics, a qui explicava amb entusiasme i veràder amor les qualitats i curiositats de les plantes que trobaven, anomenant les pel seu nom vulgar i científic, explicant les seves propietats i rareses. I alguna vegada, en els seus circuits pel terme, s'havia donat el cas de descobrir alguna planta impropia d'aquest terreny, sigui pel clima, sigui per la configuració topogràfica o bé per la composició química de la terra i ell s'explicava aquesta raresa i ho comunicava entusiasmat als qui l'acompanyaven, que segurament la llevor diminuta d'aquella planta havia sigut portada del seu país d'origen per algun ocell, probablement amb els seus excrements. Totes les plantes les acarona i tractava amb amor i les saludava

com si el poguessin comprendre, però quan en trobava alguna extranya al país, quins alegria quins escalts d'entusiasme! Curosament l'arrencava sense malmetre ni el tronc ni la ful·la ni la flor i quan s'aturava a reposar o benenar, aprofitava el temps per ordenar la «collita» d'aquella sortida amb una prempsa de ma que s'enduia en totes les excursions de recerca. I al recordar totes aquestes coses de Mn. Andreu no podem deixar de lamentar una vegada més, la desaparició d'aquest herbari que ell amb tant d'amor havia aplegat.

Recollir i acoplar fets històrics, no solament es una cosa de molta paciència, sinó que són necessaris certs coneixements per tal de desxifrar o traduir escriptures que no són a l'abast de totes les intel·ligències. Pacientment Mn. Andreu, anava ordenant i desxifrant els documents, pergamins i papers no solament del ben nodrit arxiu parroquial avui desaparegut—sinó també en els de Barcelona i a tot arreu on podia trobar ressenyes històriques relacionades amb el nostre poble, per aplegar-les en un llibre que titulava **PERFILS HISTORICS DE SANT PERE DE RIBES**.

I ara preguntem: Tan difícil seria trobar qui pogués reordenar i posar gramaticalment al dia aquestes notes històriques i després publicar-les dintre l'any del cinquantenari de la mort de Mn. Andreu? Creiem que els ribetans, tots els que el coneixien i els que no l'han conegut, estem en deute amb aquest Home, que sense ser fill del poble tant es preocupà d'ell. Cap dels ribetans escampats per tota la geografia catalana, deixaria de tenir en la seva biblioteca el llibre que li parlés de la història del poble on nasqué, i això, al nostre entendre, seria el millor homenatge de gratitud que tots els ribetans podriem dedicar a Mn. Andreu Malgà i Bonastre, dintre l'any del cinquantenari de la seva mort.

P. Carbonell i Grau

Uns mots de Mn. Andreu

Amb motiu de la inauguració de l'Ateneu el diumenge 11 de febrer de 1917, amb assistència de les primeres autoritats locals, hi pronuncià unes paraules de conclusió de l'acte, Mn. Andreu Malgà, Regent de la Parròquia i vicepresident de l'Ateneu, paraules que ens complaem en reproduir, com un gra de sorra més d'aquesta recordança del seu 50 aniversari de la seva mort:

«Per quin caràcter—diu—venim a formar part d'aquesta Junta? El sa-

cerdot és el més indicat per formar part d'aquesta classe d'institucions. Aquestes són les que porten la cultura, la civilització i el progrés dels pobles, i com sigui que el cristianisme fou el primer que portà aquesta cultura, aquesta civilització i aquest progrés encarnats amb el mateix Déu, per consegüent, el sacerdot, representant de Déu, ha de formar part d'institucions com aquesta que porten el segell de la verdadera cultura. Tant en l'edat mitjana com en tots els temps han sigut les institucions religioses les que han sostingut la cultura i la civilització dels pobles, i solament a la religió es deu la perfecció dels individus i de les costums i es per aquest motiu que els clergues volem prendre part activa en aquestes institucions culturals que busquen el mateix fi de la nostra religió. Tenim dret i obligació de formar-ne part; dret perquè portem la representació d'Aquell que portà la civilització al món; i obligació, per inculcar en els individus aquelles doctrines sanes de verdader progrés i apartar-los d'aquelles altres malsanes que condueixen a la perversió moral dels mateixos. El que més ens dol és que la capacitat del local sigui actualment insuficient per acollir-hi tots els elements. Déu vulgui que aquesta sigui la primera pedra per aixercar-ne un altre ben digne del poble de Sant Pere de Ribes, ja que podem dir ben alt que en quan a il·lustració, és el poble que més sobresurt de Catalunya.

Mirem d'establir escoles i que es donguin en aquest lloc conferències que puguin il·lustrar en tots els ordres els veïns d'aquest poble, i posem-hi tot el nostre esforç individual i col·lectiu per l'engrandiment del mateix.»

I ben cert que ell no va regatejar-hi el seu esforç, donant-hi classes d'idiomes, amb savis consells i aplegant-hi un magnífic herbari de flors del nostre terme.

Dates biogràfiques

Nasqué Mn. Andreu Malgà i Bonastre, a Sant Andreu de Palomar, el dia 30 d'agost del 1873, i començà a estudiar el Batxillerat als 9 anys, al Col·legi del Sagrat Cor dels Pares Jesuïtes. Estudià Lleis a la Universitat de Barcelona, on també hi feu alguns cursos de Medicina, passant després al Seminari Conciliar per començar la carrera eclesiàtica. Rebé les primeres Ordres l'any 1898 i cantà la seva primera Missa l'any següent a l'església del Sagrat Cor. Pel juny de 1899 fou destinat de vicari a Teià; el 28 de novembre ho fou de la Santíssima Trinitat de Vilafranca i el 30 d'abril del 1904 de Sant Pau del Camp de la ciutat comtal. El 2 d'agost del mateix any fou nomenat Tinent de Gallechs i el 18 de maig del 1910 Regent de Sant Pere de Ribes, passant a ésser Ecolom de la mateixa Parròquia el 12 de desembre del 1917, càrrec que ostentà fins que morí en la pau del Senyor el dia 17 d'abril del 1919 que aquell any era Dijous Sant.

Un Rector model d'acció social

Tots recordem amb fruïció aquell bellíssim parlament que pronuncià al constituir-se la Caixa Rural:

«Ara companys, alegrem-nos de la prosperitat de la nostra Caixa, perquè ben nostra és, ja que ni un cèntim hi ha que no sigui de casa; fem-la coneixer entre les nostres amistats de dins del poble; expliquem-la a les nostres relacions que tinguem per la rodalia, que per allà s'estenen també nostres branques; comprenem tot-hom que el que de vegades no arriben a obtenir poblacions molt més importants que la nostra, ho assoleix la voluntat del poble de Ribes, quan seriosament es posa al treball.»

Paràgraf que demostra el gran afecte que professava Mn. Malgà a tot el nostre.

Josep Puig Miret